

Södsleds kapet: Inrikta hindningskaret började man utsända i början av detta århundradet. Södsfallet beklagades på så sätt att man tog den ankärlige i hand och sade: Jaz beklagar Sargen.

Den döde: Blott ett par timmar efter det fardäth 1908 tvättades han, hans hår och skägg putsades och han in-
kläddes ren vit skjorta. Å vart och ett av hans ögon-
lock placerades en fennöring och under hans haka
placerades en lagom stor psalmbok. Detta för att
hans ögon och mun skulle fäbli slutna. Under tvätt-
ningens och tills kista anskaffats låg han på ett på tvann
stalsitsen placerat sofflock. Tvättningen utfördes av
snor med biträde av en manlig grann. Den snore lätt
därfter en psalm. Detta förfarande var nog kunnig
synsamt för grannens mittet, ty man hade redan då
tvättat många lik. Mot likhelt användes då små-
hackat färskt grann. När dödsfallet försakats av "långsal"
Stänktes grann med med lysal på- och omkring liket.

Svepning: Finns begränsade antalet, fanns det alltid några kvinnor som antogs att tvätta och kläda lik. Silvana har min mor f. 1853 klätt flera 10-tal lik i sina dagar. I början av 1900-talet hade man börjat att köpa färdigsydd likklädel, som då var av blåvitt tyg. Den sågs smyckades med kvistar av myrtar eller annat grönt, samt en liten kakettblomma i högra handen, som lades över på bröstet. Skampor hade dessutom satts på likets fötter. - När min morfar var död 1910 berättade jag då man till bat för "likeskivare" tog ett barn, en flicka, dött och rätt under morfars lik, och en gammal man - "David i Lidhult" f. 1850 berättade 1934 att han minns hur man passade på i kyrkvalles att, före begravningen av ett barn, ta ett sjuk barn tre gånger under begravningen. En hvar av kvinnorna, som såg ett lik, borde alltid vara vid detta annars kunde barnet få likeskivare.

Likskivare: Kändelbukt efter det någon dött hängdes de annars uppbundna gardinerna ned så att de helt täckte kvinnets alla fönster.

Kista: I hängan av detta inlustrade bäljande de fäbiks-
gjorda kistanna att daiminera. De köptes då i Tärjå. De hade
i allmänhet samma form, utseende och färg som beskrivits
av Hans Johansson och fru Mäller. Å de häfta kistanna fanns
samma ytterligare dekas 6 eller 8 skruvar att skruva fast locket med.
På dessa skruvar slutade med ungefär doctentuckaga ^{silvrevita} kors och på
locket, och tre hörnan av den spetsigade avviktsdekan-
eller var det kanske av huden - syntes ungefär kistan.
Inga handtag fanns å dessa kistan. De fattigaste fick inte
å "fina" kistan. Inget kolstygges beställt lock. Inga ^{yttr} kläder
och inga kors. Ytterligare har man inte i Kunnantorps nya
kyrkogård (efter 1847) funnit mer än en flintdolk och en
medicinflaska. (I Kunnantorps fanns man för några år sedan en l. bänning.)
Likhär: Det har berättats efter P. O. Carlsson fr. Tälltorps by, född
1853, att han ^{på 1820-talet} var med å bär liket efter en gammal man fr. Brunes
avdes belägna hem. Färgen, som hade därifrån, gick genom täl-
skog och var nästan bara en drövel. Man nöjades därifrån
hänga kistan på en lång stång, å så bar två man färs och två

och två efter till man kom till närmaste grannställe, 2-3 km.
Därför, varifrån en kungelig härväg ledde till Kyrkan, och min
gamla mormor född 1822 brukade berätta, att han var med å bar-
lik då det var så mycket snö att de måste kasta fram liket ett
steg åt gången. År 1922 häfte jag på auktionen efter en gammal
målare, ett - som det sådes - bårkläde. Det var vävt av
blekt keltianne, 180 cm. långt exkl. en 10 cm. lång knuten
fram i vardera ändan samt 30 cm. brett. Den användningen
känner jag intet.

Likvagn: Vid eskelskiftet fanns det fyra likvagnar i
sackness enligt följande fördelning: I Fallstorp by i väs-
ter, i Duvshaga by åt söder, ägdes av resp. byalag. I Lönns
åt nordost, privatägt, och i Lersabo åt sydost, ägdes
av Lersabo Sjuk- & Begravningskassa. Om man av-
skannas ka eller andra skäl hade svårighet med att
anskaffa likvagn fraktades liket i s. k. fjädervagn var-
ifrån säten bostället, ja t. o. m. på en vanlig arbetsvagn.
Barnlik förlades ofta på fjädervagn och små barnlik höll

åka ut i künft. Mitt hem låg i ett vägsböl där vägar
na från nordost och sydost sammanstrålade och jag såg
många lik köras till begravning i en s.k. kvarkärl,
nidlärfligt klädd med gransis och lagd på en vanlig
arbetsvagn. Så Præsten Peter Andersson begravde 1888 en
hans gula vitmanade parkästar, som drag likvagnen, i
klädda sorgtäckor enligt vad man f. 1853 brukade berätta.
År 1929 kunde ha varit den första gången som någon frakt-
ats till hävande kyrkogård i likbil. Det var en på
annen art avlidne som till en hovmanstamfamilj som
återvände på detta sätt. Inom sochusen finns inga
likbil och en dylikt kanner ganska sällan till användning.
Utsädesstäl: Hälles här alltför i de fall liket är i hemmet
till begravningsdagen och i en del fall annars också. F.o.m.
1933 finns ett bra bäckhus under gravkapellet i kyrkogården.
De flesta - åtminstone inom samhället - förlor liket
så fort de kan. I dessa fall hålles inte alltid något enst-
ligt utsädesstäl. Numera är det nästan undantagslöst

prästan som "läser för liket", som det heter. - I de fall
vädret det tillät hölls utfärdstalet ute vid liket där det
stod på ett par backar i det av varken grankuskar - varå toppar
buktits - ordnade likrummet. Så vill jag minnas rätt var
locket då pålagt. Se vidare blad 6 a.

Begravningsprocession: Prästarna finnas. De ägs av kyrkan.
De komma till användning gamla sättan, endast vid begravn-
ing av förmånnare folk. Men gamla de äro vet ingen.
Troligen användes de vid Prästen Anderssons begravning
1888, och 1890 då en ledande medlem av artens dåvarande
godtemplarslag - en gjelbgjutare - begravs användes
"Sorgestafvarna". De närmaste och förmånnaste av vännen
utses att bära dem. Båda gå föra kistan och anmunda
hvar de prästerna över kistan under själva inllpåkast-
ningen. - Musikkar har föregått begravningsprocessionen
för alla avlidna medlemmar i dåvarande glasarbetare-
fackförening sedan hösten 1908. Kåren spelar sorgmarsch
av Chopin och dito av Edvard.

Komplexenhet ang. utfärdsstal.

Erinrar mig följande detalj ur ett utfärdsstal:
Vår närmaste granne Toresson & us Johansson född
1870 anlitas ofta att "läsa för lik". Jag har flera gånger
hört honom göra det. År 1912 eller 1913, då han läste
för liket av en pojke född 1896, började han med ps.
477 vers 5: Vallingska psalmboken, vilken han för-
ändrade till följande lydelse:

Gud signe eder alla, som här i Långa Sten!
I ser att Gud har kallat, till sig en älskad son:
Men till ett hjärta tränge lugnvalderna så mild:
Ej fjärrare eller längre han är från eder skild.

Häröver höll han därefter en bra betraktelse.
Den som höll utfärdsstal kallades någon gång på skämt
"Vekastapäst".

Ankomst till kyrkan: Kistan sattes på särskild kistbår utanför kyrkogårdspartiet. Åren 1933 mötte kantarna och prästen vid partiet alla de lik, som inte skulle jordfästas i kyrkan. Därvid sjöngs mestadels ps "Jag går med döden vart jag går". Själospillingarnas lik åsades även kyrkogårdsmuren strax väster om partiet. Bruket upphörde omkring sekelskiftet.

Jordfästning: Hur långt tillbaka de mera förmåna bärjade jordfästas inne i kyrkan är ej bekant. Det torde ej vara mer än omkring 30 år sedan bruket blev mera allmännt. Den jordfästning i kyrkan ännu vid vintertid å annars tid är i samband med gudstjänst kostar det än idag kr. 10:- till kyrkans uppvärmning. Begravningsmässor förenkades ytterst sällan, minns bara en sådan. Numera klädes karot i kyrkan vid förmånligare jordfästningar med fyra unga vackra fruar samt rikligt med blommor på altaret. Jag har ett foto av en kyrkoherdes jordfästning 1917, där är i stället klätt med fyra höga, vältränade snar. Numera håller prästerna grifttal för alla chura givetvis olika långa och personliga. Åren 1920 hörde de till undantagen.

Om flera lik jordfästes uti samtidigt förättade piäster
blott själva jordfästningsakten vid resp. grav. Bänne och täcke
språk lättes därför från en medelpunkt mellan de ofta vidt
skilda gravarna. - Det har berättats, att då en på alla sätt
illa berömd och avsedd man P. S. Steen begravs på 1880-
talet "så farade jag så jag riktigt löftes", så säger man
johann Kolmkuist född 1861, ty pastur Jakobsson läste då
hela psalmen 462 i vallingska Psalmboken.

Det förkunnades icke sällan att anköriga, vänner och ex-
tilla tal i kyrkan för mera framstående personligheter,
särskilt då inane offentlig verksamhet såsom industri, kom-
mun, föreningsliv o. l. Oftast dock vid gravar. Föreläsningar
tal hölls vid gravar för en individ en den brida allmänheten
både varit då en framstående godtemplare - en gjulbjutare - be-
gravs 1890. - År 1910 då marfar begravs var vi tre som kastade
tre skovelar in i gravar. Det var den dödes- och ärens vär- End-
ägare som bögade samt förslag oss göra det samma. Enligt
kyrkoboken har denna sed förkunnat ända in på 1940-talet.

Förelund av liktåget: Den hästee, som draglikorquene,
kastade huvudet upp och ner upprepade gånger när han
böijade. Den hann han snart att få den lik igen.

Kyrkogård: Både den nya kyrkogården (efter 1847) och
den gamla äro anläggda med ganska höga stencurvor.
Kunnenida den sistnämnda alltid varit det en obekant.
(En bevarad anteckning från 1665 sägs, att Per Persson
i Arnskhaga murerade upp "all Kyrkumuren i Kofu-
tarp kring Kyrkogården".) Någon skyldighet för en-
skild att underhålla den har veteligen aldrig förelagts.
Ej heller finnes särskild ingång för likfölje.

Gravplatser: (Se bil. I.) Salarna öster och väster om
kyrkans vägg de mest hedersamma. Dessa delar nåddes
färdt av den uppgående solens strålar eller beständes
mest av den livgivande solens ljus. Varr om kyrkan
ville ingen ha gravplats. — Så den nya kyrkogården 1847
togs i bruk begärde alla de mest framträdande sockenpangs-
arna bland allmogeen att få sina resp. gravplatser alldeles

man om kyrkan, som det sägs, för att bygga skänkben
för att bli begravd där. Särskilda begravningarna
fanns till i början av 1920-talet. - Endast vid härvärma-
de kyrkväktare E. Eriksson berättat, fann man 1934
och 1935, vid anläggning av källare under kyrkan till vä-
nerna och vid restaurering av kyrkan, flera tiotal
skolett efter fasten under kyrkväktare. De hade varit in-
lagda i cignellitor, skokartonger eller andra smålådor
och infästs genom katthålen. (Enl. födda i Lundsam).

Grav: Grävdes, åtminstone efter 1880, av kyrkväktaren, vil-
ken efter 1898 hade skyldighet att mot ersättning även
insefalla gravar. Dessförinnan gjordes detta av begrav-
ningsgästerna. A gamla kyrkogården (före 1847) besto-
des alla upprädda ben i ett särskilt litet hus, som kallades
benhuset. Detta hus, som här varit alldeles fullt av ben,
hade dessförinnan varit kyrkans ena vapenhus.

Före åren omkring 1910 var det mycket sällsynt att
någon grav kläddes med gransis.

ACC. N:R M. 11191:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gravvårdar: Å den nya kyrkogården finns ännu 2 enkla träkors kvar. Av gjutna järnkors har ett 15-tal bortfärit under de senaste åren, men ett 20-tal finns ännu kvar, det sista från år 1891. De flesta äro ganske enkla med korsarmarna slutande i trubblig form eller med haknorda blad . Några äro raka med en blomsliuga eller en kruc med en fackla upp på korsfärlken. I tre gravvårdar av sten är ett ovalformat hjul utgjätt, vari man bakom glas hängt den dödes medalj, tillhölet för medborgerlig fästjänst eller av Patriotiska Sällskapet.

En unik gravsten finns å kyrkogården. Den är rest 1912 öfver ett nioåttioårspar och har form av en kvadraten. Allt vad till en kvadraten, såsom pikhammar, segel m.m. är bl. a. där inristat. - Å grav som ej vårdats på länge bortfärit där befintlig gravsten och uppställas utanförs den norra kyrkogårdsmuren. Å den gamla kyrkogården (före 1847) finns tyvrra ganske stora hällar och ett stort kors av gjutjärn.

Gravsmyskuning: Gravkullan har hittills varit vanliga. I samband med en i samman påbörjad anläggning av kyrkogården utgrävas gravkullarna. Dessa komma alltså att successivt försvinna, allt efter det anläggningen gör fram. — I min barndom planterades nästan uteslutande ljust vintergröna på gravarna, i de fall något planterades. Så småningom började man plantera även mörkgröna, olika arter av Sedum, Puscier, Blåbelia, Rosor, Begonier m. m. — Man varnade mig ofta för att ta något som växte på kyrkogården, det någon blomma, smultron o. d., varför minns jag ej.

På inrättade gravplatser med större sandade ytor förekommer mycket olika artade mönster på knutningarna. Gravarna ansas, vårdas och pryddes mycket väl här. Blommestensmyskningen är rikligast på Mars och fast dag, på gravsmyskingsdagen, på den dödes födelse- eller dödsdag, vid större kyrkliga högtider samt för övrigt till varje helgdag. Står kyrkorådet bärjande

ACC. N:R M. 11191: 14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Att mot donationer anskaffa vård av grav är bekant,
att det förekom på 1880-talet är däremot känt.

Pärkranor eller kranor av plåt, metall eller tegel
förekommer ej längre. I början av detta århundrade
voro de emellertid mycket vanliga. De köptes van-
ligtvis i Växjö, men förekom i vissa affärer här-
städes. Den sista pärkran jag minns mig ha sett
vid begravning var vid mors bår 1926, dit den
sändes från Kungälda, beläget norr om Växjö. De
aktsammaste bad kyrkväktarna ta in pärkran-
arna över vintern. De förvarades då merendels i kyrka-
tornet. — Ruckel med brinnande ljus å grav jid-
attsmorgon förekom här första gången nästom
åren 1936-1939. Det var en ung man vid namn Kjalmar
Karlsson, som på detta sätt ville visa sin bavgångs-
en umakare och vikt. kyrkobesökant - sin minnesgodhet.
Dessförinnan - omkring 1930 - hade ett handelsföretagarepar
Dahlin fr. Lessebo en julgran ständ till julattän å sitt-

- i början av 1920-talet - dödfödda enda barns grav.
Eldbegängelse: Endast en församlingsmedlem - en från
Vrigstads relativt ung inflyttad handelsresande och seder-
mera även färghandl. - har undergått eldbegängelse
år 1945. År 1944 medrättas här också efter en på an-
nan akt solidus f. d. hovmestarsbo, en byggnästare.
Den förstnämndes unga under och den sistnämndes yngre järt.
Den allmänna inställningen till eldbegängelse är
varken varm eller kall. Dels har ju mångaårig tra-
dition djupa rötter och starka band i och även folk-
själarna, dels blir det ju betydligt både anständi-
gare och dyrare med eldbegängelse. Någon utveck-
ling i inom församlingen.
Folketro om kyrkogården: Man trodde, att den förste
som blev begravd i en ny kyrkogård skulle få bli
dess väktare intill uppståndelsens morgon. Denna
måste alltså utan so irra omkring på kyrkogård-
en och vakta de, som där blevo begravda.

År 1933 togs en utökad del av hävarande kyrkogård i bruk. Ett gammalt manligt original, kallat Riksjöde, hade begärt att få bli den färdig som begravs i denna nya del, ty han fruktade ej denna stor. Det blev han också. Andra begravningsplatser: Något sugadt om Ormshaga by skall enligt sägen en prestkyrkogård vara belägen. Denna sägen kunde upptäckas i sista ögonblicket under 1930-talet efter några grävningar, av vilka flertal nu äro borta. — På tomtens platser inom socknen, där personer ljutit en bråd död, är det känt att färdigssvane kartade en riskvist eller en pinn, som bildade en stor hög. Den nya platsen var där en kvinna. — Mina Länberg — någon gång under 1850-talet fanns sittande död vid allmänna vägar. Man trodde att hon förgiftats i Svartsjuka av en rival. Å den andra platsen hade en torpare Stått från Ång, anka. 1880, en långfredag vält ett stutelass med "knabbar" över sig och dött. Fadrens hagar kallades vet jag ej.

Stågan har vid förfägan nämnt nämnt vårdhög.
År 1840 blev en "kulle" råmnärdad något norr om
Linnshults by av en boudon från Önneshaga by. Å
mordplatsen riktas en moteshög sten utan inskrift-
tion. Stenen har sedan blivit flyttad ett 100-tal meter
från mordplatsen inne i skogen ut till kanten av
Alluämnas vägar. Stågan riskretning där har jag aldrig
hört antalas.

Bårhus: Finns här sedan 1933. Det kom att fylla ett gammalt och starkt behov. Den siste förlagställdaren hertill var en slasblåsar och kyrkorådsled. vid namn Frithiof Sjögren. Numera följs nästan alla lek från samhällstid till dit. De följs då av den bädes närmaste anhöriga, vilka kläda sig i de märka kläder, som de vid tillfället äger. Inga särskild sargakt förhållanden då. Ovanpå bårhuset, som är inrymt i källaren, anslades samtidigt gravkapell. Här jordfästes liksom gravskall alluänt i bårhuset, men det anses numera ofäst

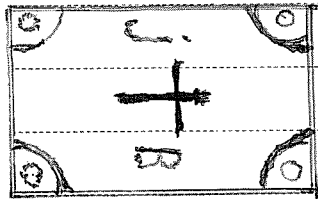
vara för långt, varför man i allmänhet avväntar kyrkan
för julfästningar. Dessa anses ju också därigenom er-
hålla en mera förmämlig och hägtidlig prägel.

Tidigare fanns periodvis blott högt primitiva bårhus
i olika utfärande. Detta gånge, att de blevo utnyttjade
endast i sällsynta fall, såsom till inkom och ura avlid-
na hemläsa, eller för liknande fall. De där primitiva
bårhusen kallades *gammulig* "likboon".

Mågnings: Sörgeluset pyntades i vitt och svart. Utan-
för dess förstugubär restes tvänne släta, låga, vålnuvar
enar. Vid förstuguböran satte man till liknande uppman
vålnuvar granar, (till utseende och ståtelse lika julgranar)
med bruten hängande tappar, till en fyrkant. Inne
i detta liknande lade man ett kars av finhackat ris
av spåda lummiga granar. Över detta kars ställdes
kistan på ett par med vitt tyg överhöljda pallar
innan gästerna anlände. När stugan till vägen
sträddes aftast hackat ris och på vägen utanfär

parten var risat på vanligt sätt. Grannar och vännar,
som bodde utmed vägen till kyrkan, risade utanför
sin part. Risningen gavs några rektangulära former

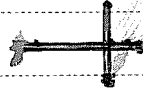
eller som en ärpast:

ibland lades uthersidorna

i båda fallen, och i förra

fallet även holocistlarna,

av små kvistar från spåda lummiga gränsbuskar, i-
bland lades risningen helt av fuchskott spådt lummigt
grannar. Det ävriga, såsom kors, kranor, och i förbann-
mande fall, den dödes namninitialer lades alltid av
hakat ris. Överlevet ris ströddes utmed vägen. An-
sorgs fullheten i risningen var ofta beroende av det
förehållande varit den döde och sorgshuset ställt till den
risande eller tväriten. Ibland vid enkel risning
lades bara en bäge, och det kunde någon gång hända
att det låg lite av haffs över det hela. Materialet
var delsamma både vintar och sommar. Uppställda

ACC. N:R M. 11191: 20.FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

gravar eller ärepartar utmed vägen har jag varken sett eller hört antalas. Innan sankällat har det inträffat, när någon särskilt uppburen person begravs, att vänner och kamrater strött hockat gravris ifrån sarghuset till kyrkogården. År 1890 skedde detta för en adolfin, adolfinen godtemplare och 1928 för en liknande fall. Endast i sådana undantagsfall att den døde balt nära kyrkan och varit mera förmåne förkann det annars att man visade från sarghuset till kyrkan. Antalet risning av gravarna är numera ganska sällsynt, kanske mest beror på att liken i förväg insättes i bårhuset. De flesta i följet åker för övrigt i bil och likfärden i gammalbrukslig mening är så gott som försvunnen.

Kransar och minnestalor: Krans av blommor förkann med säkerhet 1890. Så köpte rikshetslogen här en krans för kr. 6:- och banden har en trögårdsmästare i Årsgård (bel. hitare värgö) till godtemplaren Euseb Eusefsson begravning.

Sorgbrädet: Bländ allmogens markerades sorgen omkring skolskiftet med sorgkräpp. Kvinnorna bar vita förkläden, knutna om midjan, samt ett litet vitt huvudklide inmanför den svarta silkeschalletten. Spetsen å den senare hade uthytts mot garnering med sorgkräpp. Svart sorghatt och slöja blev ganska allmänna under 1910-talet. Fem å tio år därefter följde sorgsäckdukarna. (vita med svarta kanter eller svart spets). Männen hade band av sorgkräpp om sin hatt och sin hägra ärm. Kräppen uthyttes senare mot svart klide. Sorgband på rockuppslaget såg man här första gången 1940 eller 1941 efter vad man minns. Det bar då av tvänne glasbrukssarbetare, vid sorg efter sin döda svärmor från Ålgård. Kokand av svart tyg har jag endast sett en person - en annarsackvisitör för en värföring - bära. Det var i Växjö påskhelgen 1948. Vid 1900-talets början hade de flesta bland den breda allmogens varken röd eller möjlighet att vara sånaga

med sorgdräkt till barnen. Det var långt ifrån alla som hade mörka eller vita kläder. Det var att ta vad man hade. Ett band av sorgkräpp kring näsban till de större, en rosett av samma material i näsban eller i håret till de mindre, fick oftast vara tillräckligt. Barnen från "hushållsskolor" hade ofta vita kläder, jämte band eller rosett som ovan sagts. Det var för övrigt beträffande kläder på samma sätt som det var och är på andra områden. Förändringar skedde gradvis. Man följde olika snabbt nya seder och moderväringar allt efter kyrkas, läggning och råd. Jag minns t.ex. Madammar, som bar en sorts spetsmössa eller hylka (en liten kupa av svarta band och spetsar) på själva hjässan, och det tog nog en två till tre årtionden för hatten att slå ut schalotten.

Borgelig begravnings: har icke förekommit inom socknen.

Arbetsbegravnings: de flesta arbetsmedlemmar som begravts här har tillhört Nationalgoodtemplar- eller Good

Tempelarkorden, men det har förekommit att medlemmar av andra ordnar såsom Tempelriddarsorden, ja, t. o. m. Odd Fellows har begravts här. De egentliga ordensriterna för begravning har emellertid därvid ej iakttagits mer än möjligen en eller två gånger. Den första gången i så fall 1890. Härvarande J. O. S. F.-loge håller i ordenslokalen minneshögtid efter avlidna medlemmar.

Så medlemmar av härvarande glasarbetarsfackförening begravs förtämdes sedan 1908 liksåg alltid av musikkåren. Man följes därjämte av kamraterna med fana och kranz. Fanan är flackbehängd. De i processionen deltagande kamraterna är därvid i största utsträckning högtidsklädda. Före 1933, då liksåg alltid utgick från sjukhuset, var det ofantligt högtidligt och ståtligt med dessa arbetars begravningsar. - Det är långt ifrån alltid som fanorna medtagits in i kyrkan, åtminstone sedan bårhusets tillkomst 1933. Sedan dess är nämligen kistan merendels insatt i koret när

begravningsfolket anländer. Men naturligt har ingen
direkt märkt att medtaga fana eller ständer in i kyrkan,
även om vissa präster förfallit att vara lite illa berömda
därom. Det har för övrigt många gånger hänt att andra
kända präst ej var tillfrågats därom. Jag har flera
gånger sett både fackfämningsfana och goodtemplar-
standar samtidigt vid jordfästning i kyrkan, likaså
nationalfana eller svenska fanor. Fackfämnings-
fanor och goodtemplarstandar sänkas alltid tre
gånger ned till kistan i graven som en sista hälsning
från respektive förmig. - År 1908, då musikkår och
fana företa gången följde en avlidne fackfämnings-
man till graven - han jordfästes ute - väckte det
stort upprörde bland många (gamla) åskådare.
De gjorde sinsemellan sina beska kommentarer
till denna ushet, som de alltså såsom varande rent
förskräcklig. Då den röda fanan sänktes höjde jag
en annan såga till de övriga i gruppen: "Si! Nää

men titta! De väftar di in an i helvete!
De anses allmänt dylika begravningar vara mycket
högtidliga och stämningsfulla.

Särskild Begravningskassa eller någon begravnings-
entreprenör finnes ej inom socknen.

Bilaga 1.

Prastakallsutdrag

ACC. N:R M. 11191:26.

§ 8

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

framställdes för församlingens ledamöter i anseende till en all-
deles för trång kyrkogård, ohälsigheten av upprämnar nästan blott
halomullade liks kroppsdela samt alla sakt vilarna för de av-
lidna bland deras släktingars stoft - samt sådan upslig syssla av likhistor
uppå likbistor och omullade människor upprämnar och kringspidda,
samt knäpfast 1½ alns djup i jorden liksom kunna nednyllas då därav
under en stark sammachet en hängande sjukdom avseende liden av
föruttnade kan uppkomma; Bevillades av församlingens gemensamt
varvid de och tillkännagav sin samma färdstätt uppå den fader,
som skapat dem att kan varthälet i invidt jänd deras stoft var
förvaktat skulle återfinna det, och tillkännagav även att Jesus
Kristi lära färdvitt vandra märker då de gemensamt fattat
det beslut, att varje lik hödanfater skall, så länge värlädes
något rum finnes läggas Norr om kyrkan, och det ej i anse-
ende till person på familjens utan i en jämn ordning, utan anse-
ende till personar det ena liket intill det andra, då man
sedanmera hoppas, att de, på de andra sidor om kyrkan nednyll-
lades stoft skola vara föruttnade man sedanmera värlädes
mätte på följa samma ordning. Således varden detta påbud - - -